זוהר, פרשת חקת

ספר הזוהר

ספר הזהר, ויקיטקסט, ברישיון CC BY-SA.
geulaquiz.com

דף קעט עמוד ב

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר זאת חקת התורה אשר צוה יהוה לאמר וגו׳ (במדבר יט א)

ר׳ יוסי פתח: **וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל** (דברים ד מד) . תא חזי מלין דאורייתא קדישין אינון! עלאין אינון! מתיקין אינון! כמה דכתיב **הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש וגו׳** (תהלים יט יא) . מאן דאשתדל באורייתא - כאלו קאים כל יומא על טורא דסיני וקביל אורייתא! הדא הוא דכתיב **היום הזה נהיית לעם** (דברים כז ט) .

והא אוקמוה חברייא כתיב הכא **זאת חקת התורה** וכתיב **וזאת התורה**. מה בין האי להאי? אלא רזא עלאה הוא והכי אוליפנא. **וזאת התורה** - לאחזאה כלא ביחודא חד ולאכללא כנסת ישראל בקב״ה לאשתכחא כלא חד. בגיני כך **וזאת התורה** - אמאי תוספת **וא״ו**? אלא הא אתמר לאחזאה דכלא חד בלא פרודא - **וזאת** - כלל ופרט כחדא, דכר ונוקבא. ובגין כך **וזאת התורה** ודאי.

אבל **זאת** בלא תוספת **וא״ו - חקת התורה** ודאי, ולא **התורה**! דינא דאורייתא דגזרה דאורייתא.

תא חזי **זאת אשר ללוים** (במדבר ח כד) ולא ״וזאת״ - דהא מסטרא דדינא קא אתיין ולא מסטרא דרחמי.

אמר ר׳ יהודה והא כתיב **וזאת עשו להם וחיו** (במדבר ד יט) - ודא בליואי אתמר? ! ואת אמרת ׳זאת׳ ולא ׳וזאת׳? !

אמר ליה ודאי הכי הוא! וקרא מוכח! מאן דאחיד סמא דמותא - אי לא יערב ביה סמא דחיי - הא ודאי ימות. ועל דא **וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו** - בגין דסמא דחיי מערב בהדיה. **וזאת עשו וחיו ולא ימותו** ודאי! **וזאת** אצטריך להו ולא **זאת**. בגיני כך **וזאת התורה** ממש! ביחודא חד ביחודא שלים, כללא דדכר ונוקבא, **יהו״ה. זאת - ה׳** בלחודוי. ועל דא **זאת חוקת התורה**:

רבי שמעון ור׳ אבא ור׳ אלעזר ור׳ יצחק הוו שכיחי בבי **ר׳ פנחס בן יאיר**.

אמר ר׳ פנחס לר׳ שמעון: במטותא מנך, אנת דאוקמי עלך לעילא ומילך באתגלייא מה דלא אתיהיב רשותא לבר נש אחרא - בפרשתא דא אימא מלה חדתא!

אמר ליה ומאי היא?

אמר ליה **זאת חקת התורה**.

אמר ליה - הא שאר חברייא יאמרו!

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפ עמוד א

אמר לר׳ אלעזר בריה: *״אלעזר! קום בקיומך ואימא מלה חד בפרשתא דא, וחברייא יימרון אבתרך!״.*

קם ר׳ אלעזר ואמר: **וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו׳** (רות ד ז) - האי קרא אית לאסתכלא ביה. אי אינון קדמאי עבדי הסכמה דא בדינא דאורייתא ואתו בתראי ובטלוה - אמאי בטלוה? והא מאן דבטיל מלה דאורייתא כאילו חריב עלמא שלים? ! ואי לאו איהו בדינא דאורייתא אלא הסכמה בעלמא - אמאי נעל הכא?

אלא ודאי בדינא דאורייתא הוה! וברזא עלאה אתעבידת מלה! ובגין דהוו קדמאי חסידי זכאי - מלה דא אתגלייא בינייהו. ומדאסגיאו חייבי בעלמא אעברו האי מלה בגוונא אחרא בגין לאתכסאה מלין דאינון ברזא עלאה.

תא חזי **ויאמר אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך וגו׳** (שמות ג ה) - וכי אמאי נעל הכא? אלא אתמר דפקיד ליה על אתתא לאתפרשא מנה ולאזדווגא באתתא אחרא דנהירו קדישא עלאה, ואיהי שכינתא. וההוא ׳נעל׳ אוקים ליה באתר אחרא . אעבר ליה מהאי עלמא ואוקים ליה בעלמא אחרא. ועל דא כל מה דיהיב מיתא לבר נש בחלמא - טב. נטיל מאניה מן ביתא - ביש, כגון סנדליה. מאי טעמא? בגין דאעבר רגליה דאינון קיומא דבר נש מהאי עלמא, וכניש לון לעלמא אחרא - אתר דמותא שארי ביה, דכתיב **מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב** (שיר ז ב) . ורזא דמלה בין חברייא איהו.

ודא כד מיתא נטיל לון. אבל בזמנא דחייא שליף מסאניה ויהיב לבר נש אחרא - בגין לקיימא קיים קא עביד בגזירא דלעילא.

נעל דחליצה כגוונא אחרא ! וכלא אתר חד.

תא חזי ההוא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בנין - האי ׳בת נדיב׳ לא כנישת ליה להההוא בר נש לגבה, ואזיל לאתטרדא בעלמא דלא אשכח אתר. וקב״ה חייס עליה ופקיד לאחוהי למפרק ליה, לאתבא ולאתתקנא בעפרא אחרא, כמה דכתיב **ואדם על עפר ישוב** (איוב לד טו) ואוקמוה. ואי ההוא פרוקא לא בעי לקיימא לאחוהי בהאי עלמא - בעי למקטר חד נעל ברגליה, וההיא אתתא דתשרי ליה ומקבלא להההוא נעל לגבה. אמאי נעל ? אלא בגין דההוא נעל קיומא דמיתא הוה בהאי עלמא, ואתיהיב ברגליה דחייא אחוהי. ואתתא מקבלה להההוא נעל לגבה לאחזאה דהא ההוא מיתא בין חייא אהדר בעובדא דא. והוא בהפוכא מההוא נעל דנטיל מיתא מחייא ! והשתא האי נעל נטיל חייא ממיתא ! ובההוא נעל ההוא מיתא לא אזיל בין חיי, ואתתא נטלא ליה לגבה לאחזאה דההיא אתתא **עטרת בעלה** נטלא ליה ומקבלא ליה לגבה.

ובעי לבטשא ליה להההוא נעל בארעא לאחזאה דשכיך גופיה דההוא מיתא. וקב״ה לזמנא דא או לבתר זמנא חייס עליה ויקבל ליה לעלמא אחרא.

תו - בטשותא דההוא נעל בידא דאתתא לארעא לאחזאה דהא לא יתבני ההוא מיתא בעפרא אחרא דהאי עלמא, והשתא יתוב לעפריה דהוה מתמן בקדמיתא. וכדין ההיא אתתא תשתרי למעבד זרעא אחרא, ואוקמוה.

תא חזי, על דא מאן דבעי לקיימא קיים - נטיל נעליה ויהב לחבריה לקיימא עליה קיימא. הדא הוא דכתיב **וזאת לפנים בישראל על הגאולה** - מאי **וזאת**? קיימא שלים בכלא. **לפנים בישראל** - כד הוו צנועין קדישין. **לקיים כל דבר - כל דבר** ממש ! דהא דא הוא קיומא. וכדין **וזאת התעודה בישראל** ודאי ! דלא תימא דהסכמה בעלמא היא ומדעתייהו עבדי לה, אלא קיומא עלאה הוה למהוי עובדיהון ברזא דלעילא. כיון דאסגיאו חייבין בעלמא - כסיאו מלה בגוונא אחרא - בכנפא דמלבושא. והאי מלבושא הוא תקונא עלאה. ורזא דמלה **ולא יגלה כנף אביו** כתיב.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפ עמוד ב

זאת חקת התורה. זאת - דא את קיימא דלא אתפרש דא מן דא דאקרי **זה**. ומנוקבא עייל לדכר. ועל דא **שמו״ר וזכו״ר** כחדא מתחברן.

חקת התורה - ״חק התורה״ מבעי ליה ! מאי **חקת**? אלא **חקת** ודאי ! ואוקימנא **ה**׳ - **ד**׳ הות, והא אתמר. אבל **ת**׳ הוא **ד**׳ **ונ**׳ מחובר כחדא. **ונ**׳ הא אתמר.

נ׳ אמאי אקרי הכי? אלא כמה דאת אמר **ולא תונו איש את עמיתו** (ויקרא כה יז) . דהשתא היא באנפהא נהירין ועבדא אונאה לבני נשא. לבתר מחיא כחויא ושצי וקטיל ואמרה **לא פעלתי און**. ועל דא הכי אקרי **בנ**׳ דאתמר עלייהו **ת**׳ כלא כחדא **ד**׳ **נ**׳.

ד׳ נ׳, ד׳ ר׳, [ר׳ ה׳], ר׳ וד׳ - חד מלה הוא. ובאתוו״ן גליפין אנון **ת׳ ח׳**. **חקות** - וכלא חד מלה:

דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה (במדבר יט ב) האי פרה לדכיותא קא אתייא, לדכאה למסאבי. פרה דקבילת מן שמאלא. ומאן הוא לשמאלא? שור - כמה דאת אמר **ופני שור מהשמאל** (יחזקאל א י) .

אדומה - סומקא כוורדא דכתיב **כשושנה בין החוחים** (שיר ב ב) . **אדומה** - גזרת דינא.

תמימה - מאי **תמימה**? כמה דתנינן **שור תם ושור מועד**. שור תם - דינא רפייא. שור מועד - דינא קשיא. אוף הכא **תמימה** - דינא רפייא, גבורה תתאה, דא היא **תמימה**. גבורה עלאה - דא היא דינא קשיא והיא **יד החזקה** תקיפא.

אשר אין בה מום - כמה דאת אמר **כלך יפה רעיתי ומום אין בך** (שיר ד ז) .

אשר לא עלה עליה עול - על כתיב, כמה דאת אמר **ונאם הגבר הוקם על** (ש״ב כג א) . מאי טעמא? בגין דהיא שלומי אמוני ישראל. ועליה לאו היא אלא עמה. **אשר לא עלה עליה על** - היינו דכתיב **בתולת ישראל, בתולה ואיש לא ידעה**:

ונתתם אותה אל אלעזר (במדבר יט ג) . מצוותה בסגן ואוקמוה. מאי טעמא ליה ולא לאהרן? אלא אהרן שושבינא דמטרוניתא ! ועוד - דאהרן לא אתי מסטרא ד׳טהור׳ אלא מסטרא ד׳קדוש׳, ובגין דדא אתייא לטהרה - לא אתייהיב ליה.

כל מלה דהאי פרה היא בשבע - ז׳ כבוסים וכו׳, והא אתמר. מאי טעמא? בגין דהיא **שבע שני שמטה** ו׳בת שבע׳ אתקרי, ועל דא כל עובדוי בשבע.

תא חזי כל מאי דאתעביד מהאי פרה - בגין לדכאה ולא לקדשא. ואע״ג דאתייהיב לסגן - הוא לא שחיט ולא שריף, בגין דלא ישתכח דינא בסטרוי. וכל שכן אהרן דאיהו בדרגא שלים יתר דלא בעי לאשתכחא תמן ולאזדמנא תמן.

האי פרה כיון דאתעביד אפר - בעי למשדי ביה עץ ארז ואזוב ושני תולעת, והא אלין אתמרו.

ואסף איש טהור (במדבר יט ט) - ולא קדוש. **והניח מחוץ למחנה במקום טהור** - דהא ׳טהור׳ לא אקרי אלא מן סטרא דמסאב בקדמיתא.

רזא דכלא - האי דכתיב **למי נדה חטאת היא** ; בגין דכל דינין תתאין וכל אינון דאתו מסטרא דמסאבא - כד איהי ינקא מסטרא אחרא ויתיבת בדינא (כמה דאת אמר מָלְאָה דָם חֲדִשָׁנָה מֶחֱלָב (ישעיהו לד ו)) - כדין כלהו מתערי ומסתלקי ושראן בעלמא. כיון דעבדי האי עובדא דלתתא, וכל האי דינא באתר דא דהאי פרה, ורמאן עלה

רעיא מהימנא

פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום וגו׳ (במדבר יט ב) - אסור לחרוש בשבת חרישה דשור דאתמר **עַל גִּבְּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים** (תהלים קכט ג) . ושכינתא תתאה איהי **פרה אדומה** - מסטרא דגבורה. **תמימה** - מסטרא דחסד דאיהו דרגא דאברהם דאתמר ביה **התהלך לפני והיה תמים** (בראשית יז א) . **אשר אין בה מום** - מסטרא דעמודא דאמצעיתא. **אשר לא עלה עליה עול** - מסטרא דשכינתא עלאה דאיהו חירו. באתר דאיהי שלטא - **והזר הקרב...** - לית רשו לסטרא אחרא לשלטאה, לא שטן ולא משחית ולא מלאך המות דאינון מסטרא דגיהנם.

עד כאן רעיא מהימנא.

דף קפא עמוד א

עץ ארז ואזוב וגו׳ -- כדין אתחלש חילא דלהון ; ובכל אתר דשראן - אתברו ואתחלשו וערקין מניה, דהאי חילא דלהון אתחזי כגוונא דא לגבייהו ; כדין לא שראן בבר נש ואתדכי. ועל דא אתקרי **מי נדה** - מייא לדכאה כד עלמא שארי בדינא וסטרא מסאבא אתפשט בעלמא.

הכא אתכלילן כל זינין מסאבי וכל זיני דכיו, ובגין כך ׳טומאה וטהרה׳ כללא עלאה דאורייתא, ואוקמוה חברייא.

אמר ר׳ שמעון : *״אלעזר ! עבדת דלא ייתמרון חברייא מלה אבתרך ! ״*

פתח ר׳ שמעון ואמר : **המשלח מעינים בנחלים וגו׳ ישקו כל חיתו שדי וגו׳** יא. הני קראי דוד מלכא ברוחא קדישא אמרן ואית לאסתכלא בהו.

תא חזי בשעתא דחכמתא עלאה בטש בגליפוי - אע״ג דהיא טמירא בכל סטרין - פתח ואתנגיד מניה חד נהרא מליא בתרעין עלאין. כמבועא דמקורא דמיא דמלי קוזפא רבא מניה ומתמן אתמשכן מבועין דנחלין ונהרין בכל סטר. כך האי ; בחד שביל דקיק דלא אתיידע - משיך ונגיד ההוא נהר דנגיד ונפיק וממלי להההוא נחלא עמיקא, ומתמן אתמשכאן מבועין ונחלין ואתמליין מניה.

הדא הוא דכתיב **המשלח מעינים בנחלים וגו׳** - אלין נהרי עלאי קדישא דאפרסמונא דכייא. וכלהו אתשקיין כחד מההוא נביעא דנחלא עלאה קדישא דנפיק ונגיד. לבתר **ישקו כל חיתו שדי** - היינו דכתיב **ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים** (בראשית ב י) . הני ד׳ ראשין אלין אינון **חיתו שדי** - כללא דכל אינון משריין וכל אינון חיילין דאחידן בהו. **שָׁדַי** - אל תקרי **שָׁדַי** אלא **שדי** - דהוא נטיל ואשלים שמא מיסודא דעלמא.

ישברו פראים לצמאם - אלין אינון דכתיב בהו **והאופנים ינשאו לעומתם כי רוח החיה באופנים** (יחזקאל א כ) . מאן **חיה** אלא אלין **חיתו שדי** ; ארבע אינון, וכל חד וחד לחד סטרא דעלמא. וההוא אקרי **חיה**. ואופנים לקביל כל חד וחד. ולא אזלין אלא מרוח דההיא חיה דאזיל עלייהו. וכד אלין מתשקיין מההוא שקיו עלאה - כל שאר חיילין אחרנין אשתקיין ואתרוון ומשתרשן בשרשייהו, ואתאחדן אלין באלין בדרגין ידיען. הדא הוא דכתיב **עליהם עוף השמים ישכון וגו׳** (תהלים קד יב) .

משקה הרים מעליותיו וגו׳ (תהלים קד יג) - אלין שאר דרגין עלאין.
לבתר כל דא - **מפרי מעשיך תשבע הארץ** לתתא, וכל עלמין כולהו חדאן ומתברכן.

דא בשעתא דברכאן משתכחי משקיו דנחלא, עמיקא דכלא. ובשעתא דעלמא יתיב בדינא - ברכאן לא משתכחן לנחתא בעלמא, וכדין אסתאב מקדש. וכמה חבילי טריקין משתכחי בעלמא ושראן על בני נשא, ומסאב ההוא רוחא להו. כבר נש דגוע ורוח מסאבא שריא עליה - הכי נמי שריא למאן דיקרב

בהדיה ! הדא הוא דכתיב **תסתיר פניך יבהלון וגו׳** (תהלים קד כט) . האי קרא מאי קא מיירי ? אלא **תסתיר פניך יבהלון** - דהא לא אתשקיין לאשתכחא ברכאן לעלמין. **תוסף רוחם יגועון** - ואתער רוחא אחרא מסטר שמאלא ורוח מסאבא שריא על בני נשא על אינון דמיתין ומאן דקאים בהדייהו, ועל שאר בני נשא.

מאי אסוותא דלהון ? הא דכתיב **ואל עפרם ישובון** - דא עפר שריפת החטאת בגין לאתדכאה ביה. והיינו רזא **הכל היה מן העפר - ואפילו גלגל חמה**. לבתר דמהדרן להאי עפר בגין לאתדכאה ביה - מתעבר רוחא מסאבא ואתער רוחא אחרא קדישא ושארי בעלמא. הדא הוא דכתיב **תשלח רוחך יבראון** (תהלים קד ל) - ויתסון באסוותא עלאה דרוחא אחרא. **ותחדש פני אדמה** - דהא אתדכיאת אתתא לבעלה, וחדתותי דסיהרא אשתכח, ועלמין כלהו מתברכאן.

זכאה חולקהון דישראל דקב״ה יהיב לון עיטא דכלא אסוותא בגין דיזכון לחיי עלמא דאתי, וישתכחו דכיין בהאי עלמא קדישין לעלמא דאתי ! עלייהו כתיב **וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם** (יחזקאל לו כה) :

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפא עמוד ב

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צין וגו׳ (במדבר כ א) - ר׳ יהודה אמר אמאי פרשתא דפרה סמיכה למיתת מרים - הא אוקמוה, אלא כיון (ס״א כמה) דאתעביד דינא בהאי פרה לדכאה למסאבי - אתעביד דינא במרים לדכאה עלמא ואסתלקת מן עלמא. כיון דאסתלקת מרים - אסתלק ההוא באר דהוה אזיל עמהון דישראל במדברא, ואסתלק בירא בכלא.

אמר ר׳ אבא כתיב ׳ואתה בן אדם שא קינא על בתולת ישראל׳. וכי עלה בלחודהא ? -- לא ! אלא בגין דכלא אתבר בגינה ! בגינה אתבר ימינא אבתרה דהוה מקרב לה גבי גופא, וגופא דאיהו שמשא אתחשך בגינה. ודא הוא רזא דכתיב **הושיעה ימינך וענני** (תהלים ס ז) . גופא דכתיב **אלביש שמים קדרות** (ישעיהו נ ג) , דהא שמשא אתחשך בגינה.

כגוונא דא **ותמת שם מרים וגו׳ ולא היה מים לעדה (במדבר כ ב)** - דהא אסתלק בירא דעילא ותתא. לבתר - אתבר ימינא, דכתיב **יאסף אהרן אל עמיו** (במדבר כ כד) . ולבתר - אתחשך שמשא, דכתיב **ומות בהר וגו׳ והאסף אל עמך וגו׳** (דברים לב נ) . הא דרועא ימינא אתבר וגופא דאיהו שמשא אתחשך.

ותא חזי לא אשתכח דרא בעלמא כדרא דמשה קיימא בעלמא ואהרן ומרים. ואי תימא ביומוי דשלמה הכי נמי ! -- לאו ! דהא ביומוי דשלמה שליט סיהרא, ושמשא אתכניש. וביומוי דמשה - אתכניש סיהרא ושמשא שלטא !

תלת אחין הוו - משה אהרן ומרים, כמה דאת אמר **ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים** (מיכה ו ד) . מרים - סיהרא. משה - שמשא. אהרן - דרועא ימינא. חור - דרועא שמאלא. ואמרי לה נחשון בן עמינדב.

בקדמיתא מיתת מרים - אסתלקת סיהרא, אסתלק באר. לבתר אתבר דרועא ימינא דמקרב תדיר בסיהדא באחוה בחידו, ועל דא כתיב **ותקח מרים הנביאה אחות אהרן** (שמות טו כ) - אחות אהרן ודאי דאיהו דרועא דמקרב לה באחדותא באחוה עם גופא. לבתר - אתכניש שמשא ואתחשך כמה דאוקימנא, דכתיב ׳והאסף אל עמך גם אתה וגומר׳.

זכאה חולקהון דמשה אהרן ומרים דאשתכחו בעלמא ! ביומוי דשלמה שלטא סיהרא בתקונהא ואתחזי בעלמא, ואתקיים שלמה בחכמתא דנהירו דילה ושליט בעלמא. כיון דסיהרא נחתא בחובוי - אתפגים יומא בתר יומא עד דאשתכח בקרן מערבית ולא יתיר, ואתיהיב שבטא חד לבריה. זכאה חולקא דמשה נביאה מהימנא !

כתיב **וזרח השמש ובא השמש וגו׳** (קהלת א ה) . האי קרא אוקימנא. אבל **וזרח השמש** - כד נפקו ישראל ממצרים דנהיר שמשא ולא סיהרא.

ואל מקומו שואף וגו׳. הא כתיב **ובא השמש** במדברא עם שאר מתי מדברא ? כיון דעאל שמשא - לאן אתר אתכניש ? **אל מקומו** - בגין לאנהרא לסיהרא ! הדא הוא דכתיב **שואף זורח הוא שם** - דאע״ג דאתכניש - **זורח הוא שם** ודאי ! דהא לא אנהיר סיהרא אלא מנהורא דשמשא. ודא הוא רזא

דכתיב **הנך שוכב עם אבותיך וקם**. אע״ג דתתכנש - הנך קיים לאנהרא לסיהרא; דא הוא יהושע. ועליה כתיב האי קרא **מה יתרון לאדם בכל עמלו וגו׳** (קהלת א ג) . **מה יתרון לאדם בכל עמלו** - דא יהושע דאשתדל לאחסנא ארעא דישראל ולא זכה לאשלמא לסיהרא כדקא יאות, דהא איהו אעמל בהו בישראל **תחת השמש** - תחותיה דמשה.

תא חזי ווי להההוא כסופא! ווי להההוא כלימה! בגין דפלח ולא נטל אתריה ממש אלא תחות שמשא. ולא הוה ליה נהירו מדיליה אלא נהירו דנהיר ליה. ואי הכי מאי תושבחתא הוה ליה הואיל ולא אשלים להכא ולהכא. ובכל אתר דאמר שלמה **תחת השמש** - על דרגא דיליה קאמר. **ראיתי תחת השמש** (קהלת ה יב) , **ועוד ראיתי תחת השמש** (קהלת ג טז) , **שַׁבְתִּי וְרָאָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ** (קהלת ט יא)

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפב עמוד א

, וכן כלהו. ובגין דרגא דיליה קאמר. ודא הוא רזא דמלה ודאי!

ר׳ שמעון אמר, ודאי מאן דנטיל סמא דמותא בלחודוי - עליה כתיב **בכל עמלו שיעמול תחת השמש** ודאי! ומאן הוא **תחת השמש**? הוי אימא דא סיהרא. ומאן דאחיד סיהרא בלא שמשא - עמלו **תחת השמש** ודאי! ודא הוא חובא קדמאה דעלמא. ועל דא **מה יתרון לאדם בכל עמלו** - לאדם קדמאה וכן לכלהו דאתיין בתריה דחבו באתר דא.

הולך אל דרום וסובב אל צפון (קהלת א ו) - היינו דכתיב **מימינו אש דת למו** (דברים לג ב) . **ימינו** - זה דרום. **אש דת** - דא צפון. ודא כליל בדא. **סובב סובב הולך הרוח**. האי קרא קשיא! ״סובב סובב הולך השמש״ מבעי ליה!? מאי **הולך הרוח**? מאן רוחא דא? דא הוא **תחת השמש** דאקרי **רוח הקדש**, ודא רוח הולך וסבב לאלין תרין סטרין לאתחברא בגופא. ועל דא כתיב **הרוח** - ההיא דאשתמודע. **השמש** סתם דאשתמודע חולקא דישראל.

ועל סביבותיו שב הרוח - מאן **סביבותיו**? אלין אבהן דאינון רתיכא קדישא ואינון תלת. ודוד דא הוא רוחא רביעאה דאתחבר בהו. הא אינון רתיכא קדישא שלימתא! ועל דא כתיב **אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה** (תהלים קיח כב) .

בגין דכל מלוי דשלמה מלכא סתימין כלהו בחכמתא, וכלהו לגו בגו דהיכלא קדישא. ובני נשא לא מסתכלי בהו וחמאן מלוי כמלין דבר נש אחרא. אי הכי מה שבחא הוא לשלמה מלכא בחכמתיה משאר בני נשא?! אלא ודאי כל מלה ומלה דשלמה מלכא סתים בחכמתא!

פתח ואמר **טובה חכמה עם נחלה ויותר לרואי השמש** (קהלת ז יא) . אי לאו דהא אתגלייא מלה דא לא ידענא מאי קאמר. **טובה חכמה** - דא היא חכמה דהיא תחת השמש, כורסייא מתתקנא ליה. **טובה חכמה עם נחלה** - יאה ושפירא כד איהי שרייא עמהון דישראל דאינון נחלה ועדבא דילה לאתקשרא בה. אבל תושבחתא יתיר - **לרואי השמש** - לאינון דזכו לאתחברא בשמשא ולאתקשרא ביה, דהא אחיד באילנא דחיי. ומאן דאחיד ביה - בכלא אחיד; בחיין דהאי עלמא ובחיי דעלמא דאתי. ודא הוא דכתיב **ויתרון דעת החכמה תחיה בעליה** (קהלת ז יב) . מאי **ויתרון דעת**? דא אילנא דחיי - יתרון דיליה מהו? **החכמה** ודאי! דהא תורה מחכמה עלאה נפקא.

תו **טובה חכמה עם נחלה** (קהלת ז יא) . **טובה חכמה** ודאי **עם נחלה** - דא צדיקא דעלמא דאיהו נהורא דשמשא, דהא תרין דרגין אלין כחדא יתבי. ודא הוא שפירו דלהון. אבל **ויותר לרואי השמש** - לאינון דמתאחדין לה בשמשא, תוקפא דכלא שבחא דכלא. ודא הוא דעת אילנא דחייא. והא אוקמוה **גם בלא דעת נפש לא טוב** (משלי יט ב) - מאן נפש דא? נפש טוב דדוד מלכא ודא חכמה דקאמרן. ובגיני כך **יתרון דעת החכמה** - דמתמן אשתרשא אילנא ואתנטע לכל סטרין, וכן לכל אינון דאחידן ביה בהאי אילנא. ועל דא שלמה מלכא לא אשתכח אלא בההוא דרגא דיליה ומתמן ידע כלא, והוה **אמר עוד ראיתי תחת השמש**, **ושבתי וראיתי וגו׳**, וכן כלהו.

זכאין אינון צדיקייא דמשתדלי באורייתא וידעין אורחוי דמלכא קדישא וסתימין עלאין דגניזין באורייתא דכתיב **כי ישרים דרכי יהוה וגו׳** (הושע יד י) :

יאסף אהרן אל עמיו וגו׳ (במדבר כ כד) .

רבי חייא פתח **ושבח אני את המתים שכבר מתו וגו׳** (קהלת ד ב) - האי קרא אתמר ואוקמוה. תא חזי כל עובדוי דקב״ה בדינא וקשוט, ולית מאן דאקשי לקבליה וימחי בידיה ויימר ליה *״מה עבדת?״*. וכרעותיה עבד בכלא.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפב עמוד ב

ושבח אני את המתים - וכי שלמה מלכא משבח למתייא יתיר מן חייא? והא לא אקרי ׳חי׳ אלא מאן דאיהו בארח קשוט בהאי עלמא?! כמה דאת אמר **ובניהו בן יהוידע בן איש חי**, והא אוקמוה חברייא. ורשע דלא אזיל בארח קשוט אקרי ׳מת׳. ואיהו משבח למתים מן החיים?! אלא ודאי כל מלוי דשלמה מלכא בחכמתא אתאמרו והא אתמר.

ושבח אני את המתים - אילו לא כתיב יתיר הוה אמינא הכי. אבל כיון דכתיב **שכבר מתו** - אשתכח מלה אחרא בחכמתא! **שכבר מתו** - זמנא אחרא אסתלקו מן עלמא ואתתקן בעפרא דממנא עליה. ומית בהאי עלמא בגין דיתתקן. בתר דאשתלים זמניה - מת. הא ודאי דא הוא שבחא משאר מתי עלמא! אי תימא אתדן זמנא אחרא בההוא עלמא - הא כתיב **לא תקום פעמיים צרה**, כל שכן דהא קביל עונשא זמנא ותרין. ודא ודאי אתריה אתתקן בשבחא יתיר מאינון חיי דעד לא קבילו עונשא.

ועל דא כתיב **ושבח אני את המתים שכבר מתו** דייקא. אלין אינון חיין ואקרו מתים. מאי טעמא אקרון מתים? בגין דהא טעמו טעמא דמותא, ואע״ג דקיימי בהאי עלמא - מתים אינון ומבין מתייא אהדרו. ועוד על עובדין קדמאין קיימין לאתקנא ואקרון ׳מתים׳. **מן החיים אשר המה חיים [עדנה]** - דעד לא טעמו טעמא דמותא ולא קבילו עונשייהו ולא ידעי אי זכאן בההוא עלמא ואי לאו.

תא חזי זכאין דזכאן לאתקשרא בצרורא דחיי - אינון זכאין למחמי ביקרא דמלכא עלאה קדישא! כמה דאת אמר **לחזות בנעם יהו״ה ולבקר בהיכלו** (תהלים כז ד) . ואינון מדורהון יתיר ועלאה מכל אינון מלאכין קדישין וכל דרגין דלהון - דהא ההוא אתרא עלאה - לא זכאן עלאין ותתאין למחמי ליה. הדא הוא דכתיב **עין לא ראתה אלהים זולתך וגו׳** (ישעיהו סד ג) . ואינון דלא זכאן לסלקא כל כך כאינון - דוכתא אית לון לתתא כפום אורחייהו. ואלין לא זכאן להההוא אתר ולמחמי, כמה דחמאן אינון דלעילא. ואלין קיימי בקיומא ד**עדן תתאה** ולא יתיר.

ואי תימא מאן **עדן תתאה**? אלא דא עדן דאקרי **חכמה תתאה**, ודא קיימא על גן דבארעא. ואשגחותא דהאי עדן עליה. ואלין קיימי בהאי גן, ואתהנון מעדן דא. מאי בין עדן תתאה לעלאה? **כיתרון האור מן החשך**! **עדן תתאה** אקרי **עדנא** - נוקבא. **עדן עלאה** אקרי עדן - דכר. עליה כתיב **עין לא ראתה אלהים זולתך**. האי **עדן תתאה** אקרי ׳גן׳ ל**עדן דלעילא**, והאי גן אקרי עדן לגן דלתתא. ואלין דמשתכחי בגן תתאה אתהנון מהאי עדן דעלייהו בכל שבת ושבת ובכל ירחא וירחא. הדא הוא דכתיב **והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו** (ישעיהו סו כג) . ועל אלין אמר שלמה **מן החיים אשר המה חיים עדנה** - דהא אלין בדרגא עלאה יתיר מנייהו. מאן אינון? אינון שכבר מתו וקבילו עונשא תרי זמני, ואלין אקרון **כסף מזוקק** דעאל לנורא זמנין ותרין ונפיק מניה זוהמא ואתברר ואתנקי.

וטוב משניהם את אשר עדן לא היה (קהלת ד ג) - ההוא רוחא דקאים לעילא ואתעכב לנחתא לתתא. דהאי קאים בקיומיה ולית ליה לקבלא עונשא, ואית ליה מזונא מההוא מזונא

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפג עמוד א

עלאה דלעילא לעילא.

וטב מכלהו - מאן דלא אתפרש ולא אתגלייא וכל מלוי בסתימא אינון! דא הוא זכאה חסידא דנטר פקודי אורייתא וקיים לון ואשתדל באורייתא יממא ולילי! דא אתאחיד ואתהני בדרגא עלאה על כל שאר בני נשא וכלהו אתוקדן מחופה דהאי.

תא חזי בשעתא דאמר קב״ה למשה **יאסף אהרן אל עמיו** (במדבר כ כד) - אתחלש חילא דיליה וידע דהא אתבר דרועא ימינא דיליה, ואזדעזעא כל גופיה. כיון דאמר **קח את אהרן ואת אלעזר בנו** - אמר ליה קב״ה *״משה! הא דרועא אחרא אוזיפנא לך! **והפשט את אהרן וגו׳ ואהרן יאסף** - הא אלעזר*

יהא לגבך ימינא דא תחות אבוי !". ועם כל דא לא אשלים אתר בההוא זמנא כאבוי. דהא ענני יקר אסתלקו ולא אהדרו אלא בזכותא דמשה ולא בזכותא דאלעזר:

ויעש משה כאשר צוה וגו' (במדבר כ כז) - אמאי **לעיני כל העדה**? אלא בגין דאהרן הוה רחימא דעמא יתיר מכלא, ולא יימרון דאתגניז על ידא דמשה. ומשה משיך לאהרן במלין עד דסליקו לטורא, וכל ישראל הוו חמאן בשעתא דאפשיט משה לבושי דאהרן ואלביש לון לאלעזר. מאי מעמא משה ולא אהרן? אלא משה אלבשינון לאהרן כד סליק לכהנא - הדא הוא דכתיב **וילבש משה את אהרן את בגדיו** (במדבר כ כח) וכתיב **וילבש אותו את המעיל** (ויקרא ח ז) . השתא משה אעדי מניה מה דיהב ליה, וקב"ה אעדי מניה מה דיהב ליה. ותרווייהו אפשיטו ליה לאהרן מכלא. ומשה אעדי לבר וקב"ה לגו. ועד דאעדי משה - קב"ה לא אעדי ! זכאה חולקא דמשה ! זכאה חולקהון דצדיקייא דקב"ה בעי ביקריהון ! אתקין קב"ה לאהרן ערסא ומנרתא דדהבא דנהרא. ומדידיה נטיל ! מההוא מנרתא דהוה דליק בכל יומא תרי זמני.

ואסתים פום מערתא ונחתו.

רבי יהודה אמר פום מערתא הוה פתיחא ! דכל ישראל הוו חמאן לאהרן שכיב, ובוצינא דמנרתא דליק קמיה וערסיה נפיק ועייל, ועננא חד קאים עלה. וכדין ידעו ישראל דהא אהרן מית. וחמו דהא אסתלקו ענני כבוד. הדא הוא דכתיב **ויראו כל העדה כי גוע אהרן וגו'** (במדבר כ כט) והא אוקמוה. ועל דא בכו לאהרן **כל בית ישראל** - גוברין ונשין וטף, דהא רחימא מכלהו הוה.

רבי שמעון אמר, הני תלתא אחין עלאין קדישין - אמאי לא אתקרבו באתר חד? ושייפין אתבדרו חד הכא וחד הכא וחד באתר אחרא? !

אלא אית דאמרי באתר דבעאן ישראל לאסתכנא ביה - מית כל חד וחד בגין לאגנא עלייהו ואשתזבון.

אבל כל חד וחד מית כדקא חזי עלייהו ! מרים בקדש - בין צפון לדרום. אהרן - לסטר ימינא. משה - כדקא חזי ליה. אחיד ההוא טורא לטורא דאהרן, וכניש לקבורתא דמרים לגבי ההוא טורא, אחיד לתרי סטרי. ועל דא אתקרי **הר העברים** - דתרי סטרי טורא דמעברי, ואחיד לסטרא דא ולסטרא דא.

זכאה חולקהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי ! ואע"ג דאינון באתר אחרא בעלמא אחרא עלאה - זכותהון קיימא בעלמא דא לדרי דרין ! ובשעתא דישראל תייבין בתיובתא קמי קב"ה וגזירה אתגזר עלייהו - כדין קארי קב"ה לצדיקייא דקיימי קמיה לעילא ואודע לון, ואינון מבטלי ההיא גזרה, וחייס קב"ה עלייהו דישראל. זכאין אינון צדיקייא דעלייהו כתיב **ונחך יהו"ה תמיד וגו'** (ישעיהו נח יא) :

וידבר העם באלהים ובמשה וגו' (במדבר כא ה) פרשתא דא באתר אחרא אסתליק עם אינון מי מריבה דמשה ואהרן.

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפג עמוד ב

רבי יצחק פתח: **ויהי ביום השלישי וַתִּלְבַּשׁ אסתר מלכות וגו'** (אסתר ה א) . מגלת אסתר ברוה"ק נאמרה ובגין כך כתובה בין הכתובים. **ויהי ביום השלישי** - דאתחלש חילא דגופא והא קיימא ברוחא בלא גופא - כדין **ותלבש אסתר מלכות**. מאי **מלכות**? אי תימא בלבושי יקר וארגוונא -- הא לאו הכי אקרי ! אלא **ותלבש אסתר מלכות** - דאתלבשת במלכות עלאה קדישא ודאי. לבשה רוח הקדש ! מאי טעמא זכתה להאי אתר? בגין דנטרא פומה דלא לחוואה מדי. הדא הוא דכתיב **אין אסתר מגדת מולדתה** (אסתר ב כ) . ואוליפנא כל מאן דנטיר פומיה ולישניה - זכי לאתלבשא ברוח דקודשא.

וכל מאן דסטי פומיה למלה בישא - הא ודאי ההוא מלה בישא עליה. ואי לאו - הא נגעים או צרעת דמוקדן כחויא עליה. והא אוקמוה **וידבר העם באלהים ובמשה (במדבר כא ה)** - דאמרו מלה בישא בקב"ה, וכתרגומו **ועם משה נצו**. **למה העליתונו** - שוו כל אפייא שווין - בגין כך אזדמן לגבייהו חוויין דמוקדן לון כאשא, ועייל אשא למעייהו ונפלין מתין. כמה דאת אמר **וישלח יהו"ה בעם את הנחשים השרפים** (במדבר כא ו) .

ר' חייא אמר, חווין הוו אתיין מלחשן בפומייהו ונשכין ומתין. מאי מלחשן? כמה דאת אמר **אם ישוך הנחש בלא לחש** (קהלת י יא) - אשא הוו מלהטן בפומייהו ונשכן ושדיין אשא בהו ואתוקדאן מעייהו ומתין.

והא מלין אלין אסתלקו לאתר אחרא.

ומשם בארה הוא הבאר (במדבר כא טז) . מאי שנא דהכא **בארה** ולבתר **באר**? אלא ׳בארה׳ - לבתר דמתכנשי מייא לגו ימא ונחתי לתתא. ׳באר׳ - בשעתא דיצחק מלייא ליה.

היא הבאר - הוא כתיב. ורזא דא כמה דכתיב **ועבד הלוי הוא** (במדבר יח כג) .

ר׳ אבא אמר בכל אתר **הוא** וקרינן **היא** -- דכר ונוקבא כחדא וכללא עלאה. **ה**׳ נוקבא, **ו**׳ דכר, **א**׳ כללא דכלא, דהא **א**׳ בשלימו שריא. זכאין אינון ישראל! אע״ג דאינון לתתא אינון אחידן בכללא עלאה דכלא! ובגין כך כתיב **הוא עשנו ולא אנחנו** (תהלים ק ג) **באל״ף** כתיב - כללא **דו״ה וא**׳ דכליל כלא.

ר׳ שמעון אמר רוח דמיא דא הוא רוח הקדש דנשב בקדמיתא, כמה דאת אמר **הפיחי גני** (שיר ד טז) . לבתר נזלין מייא למליא לה. הדא הוא דכתיב **ישב רוחו יזלו מים** (תהלים קמז יח) - **ישב רוחו** בקדמיתא, ולבתר **יזלו מים**. ועד לא נשיב האי רוחא - לא נזלין מייא. מאי קא משמע לן? משמע דבעי בכלא לאתערא מלה בעובדא או במלה או לאתחזאה כחיזו דעובדא. והכא - עד דרוחא לא נשיב - לא נזלין מייא לגביה דההוא רוח.

הוא הבאר - היא הבאר קרינן. מאי שנא בקדמיתא **בארה** והשתא **באר**? אלא בקדמיתא נוקבא בלחודהא, והשתא דקאמר **הוא**, כללא דדכר ונוקבא, אקרי **באר**. ובאתר דאשתכח דכר - אפילו מאה נוקבא - דכר קרינן לכלא.

אשר אמר יהו״ה למשה אסוף את העם ואתנה להם מים (במדבר כא טז) - בגין דהאי באר - לא אעדי באר מנייהו. ואי תימא היך יכלין לשאבא מניה כלא? אלא איהו נפיק לתליסר נחלין, ונביע אתמלי ונפיק לכל סטרין. וכדין הוו ישראל בשעתא דשארן ובעיין מייא קיימין עליה ואמרי שירתא. ומה אמרי? **עלי באר (במדבר כא יז)** - סלקי מימיך לאנפקא מיין לכלא ולאתשקאה מנך! וכן אמרי תושבחתא דהאי באר - **באר חפרוה שרים וגו׳ (במדבר כא יח)** . מלה קשוט הוו אמרי וכך הוא.

מהכא אוליפנא, כל מאן דבעי לאתערא מלין דלעילא, בין בעובדא בין במלה, אי ההוא עובדא או ההוא מלה לא אתעביד כדקא יאות - לא אתער מדי. כל בני עלמא אזלין לבי כנישתא לאתערא מלה דלעילא, אבל זעירין אינון דידעין לאתערא. וקב״ה קריב לכלא דידעי למקרי ליה ולאתערא מלה כדקא יאות. אבל אי לא ידעי למקרי ליה - לאו איהו קריב דכתיב **קרוב יהו״ה לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת** (תהלים קמה יח) . מאי **באמת**? דידעי לאתערא מלה דקשוט כדקא יאות. וכן בכלא.

אוף הכא הוו אמרי ישראל הני מלין, מלין דקשוט, בגין לאתערא

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפד עמוד א

להאי בירא ולאשקאה לון לישראל. ועד דאמרי הני מלי לא אתער. וכן אפילו באינון חרשי עלמא דמשתמשי בזינין בישין! עד דעבדי עובדוי דקשוט לגבייהו - אי לא אמרו מלי דקשוט בגין לאמשכא לון בהני גווני דבעיין - לא מתערין לגבייהו! ואפילו דצווחי כל יומא במלין אחרנין או בעובדא אחרא - לא משכין לון לגבייהו לעלמין ולא מתערין לקבלייהו.

תא חזי כתיב **ויקראו בשם הבעל מהבקר ועד הצהרים לאמר וגו׳** (מ״א יח כו) מאי טעמא? חד דלאו רשו בההוא בעל בהאי. ועוד דמלין לא מתכשרן בינייהו, ואנשי לון קב״ה מנהון. הדא הוא דכתיב **ואתה הסבות את לבם אחורנית** (מ״א יח לז) . זכאן אינון צדיקייא דידעי למקרי למאריהון כדקא יאות!

אמר רבי שמעון הכא בעינא לגלאה מלה. תא חזי כל מאן דידע לסדרא עובדא כדקא יאות ולסדרא מלין כדקא יאות - הא ודאי מתערי לקב״ה לאמשכא מלין עלאין דמתכשרן. ואי לא - לא אתכשר לגבייהו. אי הכי - כל עלמא ידעי לסדרא עובדא ולסדרא מלין!? מאי חשיבו דלהון דצדיקייא דידעי עקרא דמלה ועובדא וידעי לכוונא לבא ורעותא יתיר מאלין אחרנין דלא ידעי כל כך?

אלא אלין דלא ידעי עקרא דעובדא כולי האי, אלא סדורא בעלמא ולא יתיר - משכין עלייהו משיכו דבתר כתפוי דקב״ה, דלא טס באוירא, ד׳שגיחו׳ אקרי. ואלין דידעי ומכווני לבא ורעותא - מפקי ברכאן מאתר דמחשבה, ונפקי בכל גזעין ושרשין בארח מישר כדקא יאות, עד דמתברכן עלאין ותתאין

ושמא קדישא עלאה מתברך על ידיהון. זכאה חולקהון ! דהא קב״ה קריב לגביהון וזמין לקבליהון. בשעתא דקארון ליה - הוא זמין לון. בשעתא דאינון בעאקו - הוא לגבייהו. הוא אוקיר לון בעלמא דין ובעלמא דאתי ! הדא הוא דכתיב **כי בי חשק ואפלטהו אשגבהו כי ידע שמי** (תהלים צא יד) :

ויאמר יהו״ה אל משה אל תירא אותו וגו׳ (במדבר כא לד) .

רבי יהודה פתח **לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים** (משלי לא כא) .

תא חזי כנסת ישראל ינקא מתרי סטרי - השתא ברחמי, השתא בדינא. כד בעיא לינקא ברחמי - אשתכח אתר לאתישבא ביה. כד בעי לינקא בדינא - אתר אשתכח לאתישבא ביה ולמשרי עלוהי. דהכי הוא בכל אתר - לא שארי מלה דלעילא עד דאשתכח אתר למשרי עלוי. ועל דא כנסת ישראל **לא תירא לביתה משלג**. מאי טעמא ? בגין ד**כל ביתה לבוש שנים** - לא שריא האי אלא בהאי ; חוור בסומק וסומק בחוור, והא אוקמוה.

תא חזי כתיב **ויאמר יהוה אל משה אל תירא אותו**. תרין **אותו** אינון שלימין באורייתא בתרין וי״ן. חד - דא, וחד - **עד דרוש אחיך אותו** (דברים כב ב) . מאי טעמא ? בגין דאינון **אות** ממש. עד דרוש אחיך אותו - דבעי לפרשא ההוא אות דההוא אבידה. אוף הכא דין **אותו** - דא עוג דאתדבק באברהם. ומאנשי ביתיה הוה. וכד אתגזר אברהם מה כתיב ? **וכל אנשי ביתו וגו׳** (בראשית יז כז) - דא עוג דאתגזר עמיה וקביל האי את קדישא. כיון דחמא עוג דישראל מקרבין גביה אמר *״הא ודאי אנא אקדימנא זכותא דקאים לון ! ״*. ודא שוי לקבליה.

ביה שעתא דחיל משה היך יכיל לאעקרא רשימא דרשים אברהם. אמר, ודאי הא ימינא דילי מית, דהא ימינא בעיא להאי. אי נימא הא אלעזר - ימינא דסיהרא הוא ולא דילי ! והאי את - לימינא הוא, דאברהם לימינא הוא ! מיד אמר קב״ה : **אל תירא אותו** - לא תדחל להוא את דיליה ואפילו לימינא לא אצטריך. **כי בידך נתתי** - שמאלא דילך יעקר ליה מעלמא ! דהא הוא פגים רשימא דיליה, ומאן דפגים להאי את - אתחזי לאתעקרא מעלמא. כל שכן שמאלא דילך דאיהו **ידך** יעקר ליה מעלמא. בגין כך

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)

דף קפד עמוד ב

אתעקר מעלמא. ואפילו דאיהו תקיפא מבני גברייא ובעא לשיצאה להו לישראל - נפל בידיה דמשה ואשתצי. בגין כך כלא שציאו ישראל ! בנוי וכל עמיה וכל דיליה, כמה דכתיב **ויכו אותו ואת בניו ואת כל עמו** (במדבר כא לה) וכתיב **ונך אותו ואת בנו** (דברים ב לג) - **בנו** כתיב חסר י׳ וקרינן **בניו**, והא אוקמוה חברייא.

זכאין אינון ישראל דמשה נביאה הוה בינייהו ! דבגיניה עביד לון קב״ה כל הני אתוון ואוקמוה. וקב״ה לא גזר קיימיה עם שאר עמין לאתקשרא ביה, אלא עם ישראל דאינון בנוי דאברהם דכתיב בו **ובין זרעך אחריך לדרתם ברית עולם** (בראשית יז ז) , וכתיב **ואני זאת בריתי אותם אמר יהו״ה רוחי אשר עליך וגו׳ לא ימושו מפיך וגו׳** (ישעיהו נט כא) .

ברוך יהוה לעולם אמן ואמן

רעיא מהימנא

(הדף רק מכיל זהר ללא רעיא מהימנא)